

Regionstyrelsens uppföljning av Politiskt råd för folkhälsa

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	POLITISKT RÅD FÖR FOLKHÄLSA I REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN.....	2
1.1	Inledning.....	2
1.2	Politiskt råd för folkhälsas uppgifter.....	2
1.3	Politiskt råd för folkhälsas ledamöter.....	3
2	UPPFÖLJNING AV POLITISKT RÅD FÖR FOLKHÄLSA MANDATPERIODEN 2019- 2022	3
2.1	Sammanträden.....	3
2.2	Verksamhet.....	3
2.3	Måluppfyllelse.....	6

Regionstyrelsens uppföljning av Politiskt råd för folkhälsa
Dnr RS/606/2022

Handläggare
Elsa Persson
Sekretariatet

Region Jämtland Härjedalen
Box 654, 831 27 Östersund
www.regionjh.se

1 Politiskt råd för folkhälsa i Region Jämtland Härjedalen

1.1 Inledning

Utifrån regionstyrelsens övergripande ansvar för Region Jämtland Härjedalens folkhälsoarbete beslutade regionstyrelsen den 6 november 2019 (RS/685/2019) att anta definitioner för sjukdomsförebyggande, hälsofrämjande, och samhällsmedicin som tillsammans utgör Region Jämtland Härjedalens syn på begreppet folkhälsa. I samma beslut inrättades även Politiskt råd för folkhälsa.

Politiskt råd för folkhälsa ska genom fördjupad kunskap om folkhälsoinriktning samt verksamhet inom regionens olika organisationsdelar med folkhälsoansvar i Region Jämtland Härjedalen ge råd och stöd till regionstyrelsen.

Mot bakgrund av att regionstyrelsen uppmärksamt ska följa de frågor som kan ha inverkan på Region Jämtland Härjedalens ekonomi och utveckling har det gjorts en uppföljning av rådets genomförda arbete under mandatperioden 2019-2022. Den här rapporten syftar till att redogöra för Politiskt råd för folkhälsas arbete under perioden 6 november 2019 till 31 oktober 2022.

1.2 Politiskt råd för folkhälsas uppgifter

Politiskt råd för folkhälsa ska:

- Bevaka strategiska och övergripande frågor av vikt för Region Jämtland Härjedalens samlade folkhälsoverksamhet.
- Bevaka policyfrågor av betydelse för den egna folkhälsoverksamheten inom verksamheten närliggande områden såsom ett jämställdhets-, jämlikhets- och miljöperspektiv.
- Representera Region Jämtland Härjedalen i folkhälsofrågor i länet.
- Externt företräda vald inriktning inom folkhälsoområdet i Region Jämtland Härjedalen och i samverkan med Norra sjukregionförbundet (NRF).
- Hålla regionstyrelsen underrättad om mer övergripande skeenden och vid behov lyfta frågor till styrelsen för behandling.

Politiskt råd för folkhälsa ska samverka med det politiska länsgemensamma nätverket Folkhälso-Z, som ansvarar för länets Folkhälsopolicy.

Politiskt råd för folkhälsa har inte mandat att fatta beslut om direkta verksamhetsåtgärder. Förslag på åtgärder och insatser ska efter diskussion i rådet lyftas till regionstyrelsen för beslut genom tjänsteskrivelser från regiondirektören.

1.3 Politiskt råd för folkhälsas ledamöter

Politiskt råd för folkhälsa består av fem (5) representanter från regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden. Regionstyrelsen utser ordförande i rådet. Hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden utser en (1) representant vardera i folkrådet. Två (2) representanter utses av oppositionen i regionstyrelsen. Uppdraget utförs inom ramen för befintlig styrelsearvodering.

Folkhälsopolitisk strateg är ordinarie tjänstemannastöd för Politiskt råd för folkhälsa. Till rådet är knutet en sekretariatsfunktion.

Övriga tjänstepersoner knutna till rådet

- Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen,
- Regionöverläkare,
- Folkhälsopolitiska strategen,
- Regional utvecklingsdirektör.

Därutöver adjungeras sakkunniga utifrån de sakområden som berörs.

2 Uppföljning av Politiskt råd för folkhälsa mandatperioden 2019-2022

2.1 Sammanträden

Enligt uppdragsbeskrivning för Politiskt råd för folkhälsa ska rådet sammanträda minst 2 gånger per år eller vid behov. Under tidsperioden 2020 till 2022 har det Politiska rådet för folkhälsa sammanträtt fyra gånger per år. Mot bakgrund av periodvis hög smitta av covid-19 har större delen av rådets möten genomförts digitalt via Teams.

Politiskt råd för folkhälsas sista sammanträde för 2022 planeras att genomföras med fysisk närvaro.

Rådet har under mandatperioden bytt sekreterare.

2.2 Verksamhet

Politiskt råd för folkhälsa har under sina sammanträden fördjupat sig inom ett flertal olika områden. Förutom föredragningar har rådets ledamöter haft möjlighet att föra dialog med och ställa frågor till sakkunniga och ledande tjänstepersoner, både inom hälso- och sjukvård och regional utveckling.

Följande områden har rådet behandlat på sina möten:

5 mars 2020

- Rådets namn- ”Råds-diskussionen”
- Uppdrag för Rådet, definitioner och målbild
- Relationen till FolkhälsoZ (FHZ) och information om FHZ – Kultur Z (KZ)
- Folkhälsoenhetens framtida placering i organisationen – utredningsuppdrag
- Handlingsplan kopplat till FHP
- Redovisning av ärenden som ska diskuteras i rådet
- Hälsoundersökningar – framtida insatser utifrån behov
- IOP – Idéburna offentliga partnerskap i Region Jämtland Härjedalen
- Antal möten, nästa möte och lokal för framtida möten
- Övriga frågor

8 juni 2020

- Uppdrag till politiskt råd för folkhälsa
- Relationen till FolkhälsoZ (FHZ) och information om FHZ – Kultur Z (KZ)
- Handlingsplan kopplad till Folkhälsopolicyn (FHP)
- Hälsoundersökningar – framtida insatser utifrån behov
- POST-Corona
- IOP – Idéburna offentliga partnerskap i Region Jämtland Härjedalen
- Övriga frågor

23 september 2020

- Folkhälsoenhetens framtida placering i organisationen – utredningsuppdrag
- IOP – åiterrapportering från diskussioner om partnerskap med We & Sports
- Fokusområde kultur och hälsa
- Övriga frågor

23 november 2020

- Prioriteringar i handlingsplan utifrån Folkhälsopolicyn
- IOP – Companion informerar
- Uppföljning We & Sports
- Natur på recept – exempel från Västernorrland
- Regionstyrelsens uppföljning av folkhälsoarbetet
- Kultur och folkhälsa
- Sammanträdestider 2021
- Övriga frågor

26 februari 2021

- Hälsosamtal
- IOP – om samarbete med We & Sports
- Kultur på recept
- Psykisk hälsa
- Handlingsplan kopplad till folkhälsopolicyn
- Åiterrapportering från FolkhälsoZ

11 maj 2021

- Presentation av nya chefer för FHE respektive HOSPA
- Stöd till idrotten/RF-SISU
- Riktade hälsosamtal
- Motion om ofrivillig ensamhet
- IOP – politiskt ställningstagande kring att ingå samarbeten
- Pris för årets folkhälsoinsats
- Övriga frågor

14 september 2021

- IOP – politiskt ställningstagande kring att ingå samarbeten
- Motion om ofrivillig ensamhet
- Handlingsplan kopplad till Folkhälsopolicy
- Uppföljningar inom Folkhälsoområdet
- SRHR – Klamydia i Region Jämtland Härjedalen
- Utvecklingsområde funktionshinder
- Övriga frågor

16 november 2021

- Sammanträdestider 2022
- Kartläggning av insatser i länet angående övervikt bland barn och unga
- Kompetensteam för migrationshälsa, Asyl- och flyktingsamordnare folkhälsoenheten
- Riktade hälsosamtal
- Samisk hälsa
- Övriga frågor

28 februari 2022

- Riktade hälsosamtal
- Risk- och skyddsfaktorer utifrån hälsosamtalet i skolan
- Investera i hälsa
- Inkomna handlingar
- Övriga frågor

9 maj 2022

- Uppdrag att stödja den regionala implementeringen av den nationella folkhälsopolitiken
- IOP cancerrehab
- Motion om strategi för att minska den ofrivilliga ensamheten
- Uppföljning folkhälsa
- Övriga frågor

19 september 2022

- Kartläggning av insatser i länet angående övervikt bland barn och unga
- Utvecklingsuppdraget i folkhälsa i år och hur vi ska arbeta med frågorna framåt
- MUCF
- Inkomna handlingar – Regionstyrelsens uppföljning av folkhälsa 2022

- Uppföljning Politiskt råd för folkhälsa mandatperioden 2019-2022
- ANDTS strategi
- Vårdprogram för prevention av ohälsosamma levnadsvanor
- Övriga frågor

Den 20 oktober 2022, § 123, bjöds ordförande i Politiskt råd för folkhälsa in till hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde för att informera om arbetet i rådet och påbörja dialog om möjliga gemensamma förbättringsområden att samverka kring.

Under rådets sista sammanträde för 2022 är det bland annat planerat att rådet ska diskutera relationen till FolkhälsoZ och bereda ärendet Införande av riktade hälsosamtal som ska beslutas av regionstyrelsen i december.

2.3 Måluppfyllelse

Region Jämtland Härjedalens Politiska råd för folkhälsa ska bland annat bevaka strategiska och övergripande frågor av vikt för den egna samlade folkhälsoverksamheten, ge råd och stöd till regionstyrelsen och representera Region Jämtland Härjedalen i folkhälsofrågor i länet.

Under Politiskt råd för folkhälsas sammanträde den 19 september, § 29, gjorde rådets ledamöter en utvärdering av rådets genomförda arbete under mandatperioden.

Inledningsvis presenterades genomförd verksamhet likt vad som framgår ovan under punkten 2.2 Verksamhet. Därefter ställdes frågeställningarna:

- Anser rådets ledamöter att rådet fyller sin tänkta funktion?
- Är rådet ändamålsenligt utifrån dess syfte, efterlever rådet den uppdragsbeskrivning som finns?
- Finns det utrymme i annat politiskt organ att hantera frågorna som Politiskt råd för folkhälsa hanterat om rådet läggs ned?
- Är Politiskt råd för folkhälsas mötesfrekvens lämplig för att skapa en väl fungerande ärendehanteringsprocess?

I den efterföljande diskussionen framfördes det att ledamöterna upplever att rådet fyller den tänkta funktionen och verkar utifrån den uppdragsbeskrivning som finns. Däremot har det under mandatperiodens gång varit pandemi och därför har största delen av sammanträdena genomförts digitalt, vilket har bidragit till att rådet till stor del har hanterat informationsärenden. Mot den bakgrunden har Politiska rådet för folkhälsa delvis uppfyllt vad som framgår av uppdragsbeskrivningen. Dock bedöms det inte finnas utrymme i regionstyrelsen eller nämnderna att i samma utsträckning fördjupa sig i frågorna.

Deltagandet under sammanträdena har varierat sedan rådet tillsattes, vilket beror på att flera av ledamöterna har andra ordförandeuppdrag i andra politiska organ.

I det fortsatta arbetet framfördes samverkan med regionstyrelsen och nämnderna vara ett potentiellt förbättringsområde. Rådets ordförande blev vid ett tillfälle inbjuden till hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde för att föra dialog om möjliga gemensamma förbättringsområden att samverka kring. Politiskt råd för folkhälsa har inte hittills varit delaktig i beredningsfasen av ärenden som ska beslutas i regionstyrelsen. Däremot kommer Politisk råd för folkhälsa hantera ett sådant ärende på sitt sista sammanträde 2022. Ett

exempel på hur det kan förbättras är att rådet ges större inflytande i beredningsfasen i ärendehanteringsprocessen.

Ytterligare ett förbättringsområde är ledamöternas egna initiativ till att väcka frågor i rådet. Sedan Politiskt råd för folkhälsa tillsattes har de flesta ärenden initierats av tjänstepersoner.

Den nuvarande mötesfrekvensen med möten fyra gånger per år bedöms som god för att skapa en väl fungerande ärendehanteringsprocess. Sammanträdestiderna för 2023 föreslås samordnas med regionfullmäktige, regionstyrelsen och övriga nämnders sammanträdestider samt FolkhälsoZ likt inför 2022.

Sammantaget är Politiskt råd för folkhälsa ett forum för fördjupad kunskap om folkhälsoinriktning samt verksamhet inom regionens olika organisationsdelar med folkhälsoansvar i Region Jämtland Härjedalen ge råd och stöd till regionstyrelsen. Rådet har delgivits flera föredragningar om pågående arbete i den egna verksamheten och haft möjlighet att lämna inspel till ansvariga tjänstepersoner. Presentationsmaterial och tillhörande möteshandlingar har bifogats protokollen för att underlätta informationsspridning.